

Συναισθηματική Νοημοσύνη, Προσωπικότητα και Ακαδημαϊκή Επιτυχία των φοιτητών

Ελένη Πάρτου

Διατριβή Μάστερ

Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Δρ. Γεώργιος Σπανούδης

Μάιος 2023

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να εξετάσει κατά πόσον η συναισθηματική νοημοσύνη και τα χαρακτηριστικά Νευρωτισμού και Ευσυνειδησίας της προσωπικότητας προβλέπουν ή συσχετίζονται με την ακαδημαϊκή επίδοση των φοιτητών. Συγκεκριμένα, εξετάστηκε εάν οι παράγοντες Συναισθηματικότητα, Αυτοέλεγχος, Κοινωνικότητα, Ευημερία και τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας, Νευρωτισμός και Ευσυνειδησία, προβλέπουν σημαντικά την ακαδημαϊκή επίδοση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Το δείγμα της παρούσας μελέτης ήταν 150 Ελληνοκύπριοι και Ελλαδίτες φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου 18 μέχρι 30 ετών. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να συμπληρώσουν τα εξής ερωτηματολόγια: α) Trait Emotional Intelligence Questionnaire- Short Form (TEIQue- SF; Petrides, 2001; Petrides & Furnham, 2003) β) NEO-Five-Factor Inventory (NEO-FFI; Eleftheriou, 2004) και να κατέγραψαν ποιοτικά την μέση ακαδημαϊκή τους επίδοση μέχρι στιγμής. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως η συναισθηματική νοημοσύνη και η προσωπικότητα σχετίζονται και προβλέπουν την ακαδημαϊκή επίδοση. Από την άλλη, μόνο οι παράγοντες Κοινωνικότητα και Νευρωτισμός δεν φάνηκε να προβλέπουν την ακαδημαϊκή επίδοση των φοιτητών.

Λέξεις κλειδιά: ακαδημαϊκή επιτυχία, συναισθηματική νοημοσύνη, προσωπικότητα

Συναισθηματική Νοημοσύνη, Προσωπικότητα και Ακαδημαϊκή Επιτυχία των φοιτητών

Εισαγωγή

Στις μέρες μας η εκπαίδευση στην Κύπρο και σ' ολόκληρο τον κόσμο οδηγεί τους φοιτητές σε έναν αγώνα ακαδημαϊκής επιτυχίας για εξασφάλιση της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Οι φοιτητές δεν έχουν άμεσα ενεργό ρόλο στη γνώση και δέχονται ως επί το πλείστον παθητικά την εκπαίδευση. Τα επίπεδα άγχους και ανησυχίας είναι αυξημένα στους φοιτητές (Karaman, et al., 2019), συνεπεία της πίεσης και του ανταγωνισμού για επιτυχία. Η συναισθηματική νοημοσύνη παίζει σημαντικό ρόλο στις αποφάσεις του κάθε φοιτητή, ειδικά σε σχέση με την εξασφάλιση ακαδημαϊκής επιτυχίας. Τα άτομα που διαχειρίζονται επιτυχώς τα συναισθήματά τους (πχ. άγχος) επιτυγχάνουν καλύτερα ακαδημαϊκά αποτελέσματα (Andrés, et al., 2017). Αυτό το εύρημα στο γενικό πληθυσμό αναμένουμε ότι θα επαναλαμβάνεται στο φοιτητικό πληθυσμό.

Συναισθηματική Νοημοσύνη

Η συναισθηματική νοημοσύνη είναι ένα σύνολο δεξιοτήτων της κοινωνικής νοημοσύνης που αφορά στην ικανότητα να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται κανείς τα συναισθήματα, τόσο τα δικά του όσο και των άλλων (Preeti, 2013). Επίσης, το άτομο διακρίνει τα συναισθήματά του και χρησιμοποιεί αυτές τις πληροφορίες για να καθοδηγήσει τη σκέψη και συμπεριφορά του (Preeti, 2013). Η συναισθηματική νοημοσύνη μπορεί να οριστεί και ως η ικανότητα αναγνώρισης, επιμονής, ελέγχου των κινητήριων δυνάμεων, της επικοινωνίας με σαφήνεια, της λήψης απίστευτων αποφάσεων, της αντιμετώπισης ζητημάτων και της απόδοσης με άλλα άτομα με τέτοιο τρόπο που να κάνει το ίδιο το άτομο συντρόφους και επιτυχία (Stone, et al., 1998). Η έννοια της συναισθηματικής νοημοσύνης είχε εισαχθεί από τους Salovey και Mayer (1990), οι οποίοι στη συνέχεια όρισαν την συναισθηματική νοημοσύνη ως την ικανότητα του ατόμου να

παρατηρεί, να συντονίζει τα συναισθήματά του, να ενθαρρύνει την σκέψη, να κατανοεί και να ελέγχει τα συναισθήματά του για αυτό-βελτίωση. Μετέπειτα, έδωσαν σημασία στις γνωστικές διαδικασίες, διακρίνοντας τέσσερις διαστάσεις της συναισθηματικής νοημοσύνης: εκτίμηση, έκφραση, διαχείριση και αντίληψη συναισθήματος (Mayer & Salovey, 1997).

Επίσης, ο Goleman (1995, 1998) διέκρινε τη συναισθηματική νοημοσύνη σε πέντε τομείς ικανοτήτων: κοινωνικές δεξιότητες, αυτογνωσία, κίνητρα, ενσυναίσθηση και αυτορρύθμιση. Ακόμη, ο Bar-On (1997), όρισε τη συναισθηματική νοημοσύνη ως δεξιότητα και ικανότητα του ατόμου να αντιμετωπίσει τις απαιτήσεις και πιέσεις του περιβάλλοντος. Επομένως, το άτομο με συναισθηματική νοημοσύνη μπορεί να επιμένει, να αναγνωρίζει, να ελέγχει τις κινητήριες δυνάμεις, όπως και να λαμβάνει αποφάσεις. Επίσης, σύμφωνα με τους Bradberry και Greaves (2009), συναισθηματική νοημοσύνη είναι το να αναγνωρίζει, να εκτιμά και να ελέγχει ό, τι αισθάνεται το άτομο έναντι άλλων ομάδων και ατόμων.

Η διαπροσωπική νοημοσύνη είναι μέρος της συναισθηματικής νοημοσύνης και λειτουργεί για να διατηρεί σχέσεις το άτομο με άλλους ανθρώπους, όπως και για να κατανοεί τους γύρω του. Έτσι το άτομο μπορεί να αναπτύξει ενσυναίσθηση και ισχυρούς δεσμούς με άλλα άτομα. Η συναισθηματική νοημοσύνη αποτελείται και από την ενδοπροσωπική νοημοσύνη. Το άτομο έχει τη δυνατότητα να κατανοήσει και να γνωρίσει τον εαυτό του. Επομένως, αναπτύσσει τις ικανότητες της αυτορρύθμισης και αυτογνωσίας. Έτσι, το άτομο μπορεί να επιτύχει ακαδημαϊκά όταν διαχειρίζεται τα διαπροσωπικά αλλά και τα ενδοπροσωπικά του συναισθήματα (Suleman, et al., 2019). Πιο συγκεκριμένα, άτομα με ψηλά επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης ρυθμίζουν, κατανοούν τα συναισθήματά τους και των άλλων (Wijekoon, et al., 2017).

Υπάρχουν ποικίλα εργαλεία μέτρησης της συναισθηματικής νοημοσύνης όπως είναι τα ακόλουθα:

1. Mayer-Salovey-Caruso Emotional Intelligence Tests (MSCEIT) (Mayer et al., 2002)
2. Αυτοαναφορά Τεστ Συναισθηματικής Νοημοσύνης (Self-report Emotional Intelligence Test; SREIT) (Schutte et al., 1998)
3. Ερωτηματολόγιο Συναισθηματικής Νοημοσύνης Χαρακτηριστικού (Trait Emotional Intelligence Questionnaire; TEIQue) (Petrides & Furnham, 2001)
4. Bar-On Emotional Quotient Inventory (EQ-i) (Bar-On, 1997)
5. The Situational Test of Emotional Understanding (STEU) (MacCann & Roberts, 2008)
6. The Situational Test of Emotional Management (STEM) (MacCann & Roberts, 2008)
7. Απογραφή συναισθηματικής και κοινωνικής ικανότητας (Emotional and Social competence Inventory; ESCI) (Boyiatzis & Goleman, 2007)

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία τα εργαλεία με εκτεταμένη έρευνα είναι τα SREIT, EQ-I, MSCEIT και TEIQue, ενώ τα εργαλεία ESCI και STEU/STEM είναι αυτά με τη λιγότερη έρευνα. Επίσης, τα εργαλεία TEIQue, SREIT και EQ-I που μετρούν συναισθηματική νοημοσύνη μέσω αυτοαναφορών/ χαρακτηριστικού (η βαθμολογία κάθε στοιχείου αντιπροσωπεύει τυπική συμπεριφορά και όχι τη μέγιστη απόδοση) φαίνεται να παρουσιάζουν πιο ισχυρές ενδείξεις για την εγκυρότητα πρόβλεψης και κατασκευής (O'Connor, et al., 2019).

Το εργαλείο TEIQue, χορηγείται στην εκτενή μορφή του με 153 στοιχεία, 15 πλώνες και 4 παράγοντες ή στη σύντομη του μορφή με 30 στοιχεία και 4 παράγοντες (Petrides, 2009). Για τη μέτρηση μόνο των 4 γενικών παραγόντων της συναισθηματικής νοημοσύνης η βιβλιογραφία συνιστά τη χορήγηση της σύντομης μορφής (O'Connor, et al., 2019; Andrei, et al.,

2016), καθώς υπάρχει περισσότερη έρευνα (π.χ. Cooper & Petrides, 2010; Mikolajczak et al., 2007). Οι 4 παράγοντες της συναισθηματικής νοημοσύνης που μετρά το εργαλείο είναι οι εξής:

1. Συναισθηματικότητα (αντίληψη συναισθημάτων)
2. Αυτοέλεγχος (ρύθμιση των δικών του/της συναισθημάτων)
3. Ευημερία (στρατηγική χρήση συναισθημάτων)
4. Κοινωνικότητα (ρύθμιση συναισθημάτων στους άλλους)

Ακαδημαϊκή επιτυχία

Ακαδημαϊκή επιτυχία είναι ο βαθμός στον οποίο μέσω της διαδικασίας της διδασκαλίας οι φοιτητές επιτυγχάνουν τους εκπαιδευτικούς τους στόχους. Κατά πόσο, δηλαδή, οι φοιτητές παίρνουν τις ικανότητες, πληροφορίες, δεξιότητες και τα προσόντα που διδάσκει ο καθηγητής (Suleman, et al., 2019). Η ακαδημαϊκή επιτυχία μετριέται με εξετάσεις ή συνεχείς αξιολογήσεις. Το εάν είναι πιο σημαντική η αξιολόγηση ή η διαδικαστική γνώση (δεξιότητες, δηλωτικές γνώσεις) δεν έχει συμφωνηθεί (Preeti, 2013). Σύμφωνα με τους Jamali, et al., (2013), η ακαδημαϊκή επιτυχία είναι σημαντική για την αξιολόγηση της επίτευξης του τελικού στόχου της επιτυχίας των ατόμων.

Στην έρευνα φάνηκε ότι οι βαθμοί και η μέση βαθμολογία είναι τα μέτρα που χρησιμοποιούνται πιο συχνά για την ακαδημαϊκή επιτυχία (York, et al., 2015). Παρόλα ταύτα, υποστηρίζεται ότι η ακαδημαϊκή επιτυχία είναι ένα ευρύ φάσμα των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων από την ανάπτυξη ηθικής μέχρι και την απόκτηση πτυχίου. Επομένως, δεν υπάρχει εργαλείο που να μετρά αποτελεσματικά όλους τους τομείς (π.χ. ακαδημαϊκές δεξιότητες, συναισθηματικούς και ψυχολογικούς παράγοντες, κίνητρα, κοινωνικούς και διαπροσωπικούς παράγοντες) της ακαδημαϊκής επιτυχίας (Prevatt, et al., 2011).

Συναισθηματική νοημοσύνη και ακαδημαϊκή επιτυχία

Η συναισθηματική νοημοσύνη βοηθάει το άτομο στον έλεγχο και στην αντίληψη των συναισθημάτων του, στην διατήρηση της αξιοπρέπειας και ηρεμίας, στην διατύπωση στόχων, στην διασφάλιση των συγκρούσεων, στην προαγωγή της ενσυναίσθησης, στην προώθηση ικανοτήτων απαραίτητων για την ηγεσία και την επιτυχημένη ομαδική συμμετοχή (Romasz, et al., 2004). Επομένως, οι εσωτερικές και εξωτερικές συναλλαγές του ατόμου (νοοτροπία, ικανότητα διαχείρισης του άγχους, προσωπικότητα, προσαρμογή ιδιοσυγκρασίας) αποτελούνται από την συναισθηματική νοημοσύνη και επηρεάζουν την ακαδημαϊκή επιτυχία των φοιτητών στα πανεπιστήμια (Fallahzadeh, 2011). Άρα, η συναισθηματική νοημοσύνη είναι σημαντική στην εκπαίδευση, για την ακαδημαϊκή προσαρμογή, την ακαδημαϊκή επιτυχία και την ψυχολογική Ευημερία των ατόμων-φοιτητών (Suleman, et al., 2019). Η Rehana (2018), ανέφερε ότι η συναισθηματική νοημοσύνη είναι σημαντικός παράγοντας που καθορίζει την ακαδημαϊκή επιτυχία στις μέρες μας όπου κυριαρχεί το άγχος στους φοιτητές σε όλα τα στάδια εκπαίδευσης. Η συναισθηματική νοημοσύνη λοιπόν, άμεσα συνδέεται με την ψυχική υγεία των ατόμων (Schutte, et al., 2007), διασφαλίζοντας την ευτυχία και ευημερία του ατόμου, όπως την αυτοϊκανοποίηση και το επίπεδο του στρες (Austin, et al., 2010).

Σε μελέτη των Suleman, et al. (2019) με προπτυχιακούς φοιτητές του Πανεπιστημίου Επιστήμης και Τεχνολογίας Kohat στο Πακιστάν, φάνηκε να υπάρχει ισχυρή θετική σχέση ($r=0.880$) μεταξύ της ακαδημαϊκής επιτυχίας και της συναισθηματικής νοημοσύνης. Αντίστοιχα στη μελέτη του Walker (2006), η ακαδημαϊκή επιτυχία βρέθηκε να έχει σημαντική σχέση με την συναισθηματική νοημοσύνη, όπως και στη μελέτη των Kiss et al. (2014). Επίσης, σε μελέτη του Akpur (2020) φάνηκε ότι η υψηλή συναισθηματική νοημοσύνη σχετίζεται με καλύτερη ακαδημαϊκή επίδοση ($r=0.73$). Σε μετανάλυση των Sanchez- Alvarez et al. (2020) φάνηκε ότι σε

μελέτες που μέτρησαν τη συναισθηματική νοημοσύνη ως ικανότητα βρέθηκε πιο ισχυρή συσχέτιση έναντι των ερευνών που μέτρησαν την συναισθηματική νοημοσύνη ως αυτοαναφορά. Επίσης, διερευνήθηκαν δύο τομείς της συναισθηματικής νοημοσύνης (Κατανόηση του Συναισθήματος και Αξιολόγηση Αυτό-συναισθήματος) και διαφάνηκε ότι σχετίζονται σημαντικά και θετικά με την ακαδημαϊκή επιτυχία. Παρόλα ταύτα τα ευρήματα έδειξαν ότι η συναισθηματική νοημοσύνη και η ακαδημαϊκή επιτυχία σχετίζονται σημαντικά, αλλά δεν διαφάνηκε εάν τα ψηλότερα επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης προκαλούν ψηλότερα ακαδημαϊκά επιτεύγματα (MacCann, et al., 2020). Επιπλέον, φάνηκε ότι σε φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες η συναισθηματική τους νοημοσύνη ήταν χαμηλότερη εν αντιθέτως σε φοιτητές που δεν είχαν μαθησιακές δυσκολίες (Hen & Goroshit, 2014). Τα αποτελέσματα στη μελέτη των Fernandez και Griffiths (2012), έδειξαν ότι η υψηλή συναισθηματική νοημοσύνη σε φοιτητές νοσηλευτικής προβλέπει την ακαδημαϊκή επιτυχία ($\beta = 0.25$, $p = 0.023$). Πιο αναλυτικά βρέθηκε στατιστικά σημαντική συσχέτιση της συναισθηματικής νοημοσύνης με την αναζήτηση βοήθειας ($r = 0.33$, $p < 0.003$), με την κριτική σκέψη ($r = 0.41$, $p < 0.001$) και με τη μάθηση από ομοτίμους ($r = 0.004$, $p < 0.001$).

Άλλη έρευνα έδειξε πως η ακαδημαϊκή νοημοσύνη συσχετίζεται χαμηλά και με συνέπεια με τη συναισθηματική νοημοσύνη, με θετικές και αρνητικές αλληλεπιδράσεις (Van der Zee, et, al., 2002). Επίσης, σε μελέτη με προπτυχιακούς φοιτητές ψυχολογίας φάνηκε ότι μόνο κάποιες από τις μετρήσεις προγνωστικής εγκυρότητας της συναισθηματικής νοημοσύνης είχαν προβλέψει την ακαδημαϊκή επιτυχία και καμία από τις μετρήσεις δεν φάνηκε να έχει αυξητική προγνωστική εγκυρότητα για την ακαδημαϊκή επιτυχία, εκτός από τη μεταβλητή της προσωπικότητας (Barchard, 2003).

Χαρακτηριστικά Προσωπικότητας

Ο ορισμός της προσωπικότητας έχει διατυπωθεί διαφορετικά από κάθε ψυχολόγο. Ωστόσο, η κεντρική ιδέα δεν αλλάζει. Επομένως, προσωπικότητα είναι το σύστημα διαφορετικών μερών που οργανώνει, αναπτύσσει και εκφράζει το άτομο μέσω των πράξεων του (Mayer, 2007). Σύμφωνα με τους Larsen και Buss (2005), «η προσωπικότητα είναι το σύνολο των ψυχολογικών χαρακτηριστικών και μηχανισμών μέσα στο άτομο που είναι οργανωμένα και σχετικά ανθεκτικά και επηρεάζουν τις αλληλεπιδράσεις του με τις προσαρμογές του στο ενδοψυχικό, φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον». Ο Mayer (2007), ανέφερε ότι «η προσωπικότητα είναι το οργανωμένο, αναπτυσσόμενο σύστημα μέσα στο άτομο που αντιπροσωπεύει τη συλλογική του δράση των κύριων ψυχολογικών υποσυστημάτων του». Με βάση των αναφορών των Pervin et al. (2005), «η προσωπικότητα αναφέρεται στα χαρακτηριστικά του ατόμου που εξηγούν σταθερά πρότυπα συναισθημάτων, σκέψης και συμπεριφοράς».

Χαρακτηριστικά Προσωπικότητας: Ευσυνειδησία και Νευρωτισμός

Ο Νευρωτισμός είναι το χαρακτηριστικό της προσωπικότητας, που όταν εμφανίζεται σε υψηλά επίπεδα στο άτομο είναι δυσλειτουργικό, εφόσον αδυνατεί να διαχειριστεί το άγχος/στρες του (Leary & Hoyle, 2009). Οι De Raad και Schouwenberg (1996), διαπίστωσαν πως «ιδιαίτερα σε πανεπιστημιακό επίπεδο, οι εξαιρετικά νευρωτικοί φοιτητές είναι πιο πιθανόν να μειονεκτούν σε σχέση με τους φοιτητές που παρουσιάζουν χαμηλότερα επίπεδα νευρωτισμού». Επίσης, αρκετές έρευνες και μεταanalύσεις παρουσίασαν αρνητική συσχέτιση μεταξύ του Νευρωτισμού και των ακαδημαϊκών επιτευγμάτων σε προπτυχιακούς (Ackerman & Heggstad, 1997; Busato et al., 2000; Halamandaris & Power, 1999; De Fruyt & Mervielde, 1996; Furnham & Mitchell, 1991) και σε μεταπτυχιακούς φοιτητές (Rothstein et al., 1994).

Η Ευσυνειδησία είναι το χαρακτηριστικό προσωπικότητας που οδηγεί το άτομο να προγραμματίζεται, να καθορίζει στόχους και να διαχειρίζεται τις παρορμήσεις του με κοινωνικά επιθυμητό τρόπο (John, et al., 2008). Σε μελέτες το χαρακτηριστικό Ευσυνειδησία φάνηκε να παρουσιάζει θετικές συσχετίσεις με την ακαδημαϊκή επιτυχία (Trapmann, et al., 2007; Henguner & Mirici, 2016).

Προσωπικότητα, συναισθηματική νοημοσύνη και ακαδημαϊκή επιτυχία

Σύμφωνα με τον Indradevi (2015), η συναισθηματική νοημοσύνη και τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας συσχετίζονται. Έτσι η συναισθηματική νοημοσύνη των ατόμων διαφέρει, λόγω των διαφορετικών χαρακτηριστικών προσωπικότητάς τους. Με βάση της έρευνας των Van der Zee, et al. (2002), ισχυρή σχέση φάνηκε να παρουσιάζουν οι μεταβλητές της συναισθηματικής νοημοσύνης με τους πέντε παράγοντες του εργαλείου μέτρησης των Πέντε Μεγάλων Χαρακτηριστικών Προσωπικότητας (Big Five). Πιο ισχυρή σχέση φάνηκε να έχει η συναισθηματική νοημοσύνη με τους παράγοντες της Εξωστρέφειας και της Ευσυνειδησίας. Σε έρευνα των Tok και Morali (2009), διερευνήθηκε η σχέση της συναισθηματικής νοημοσύνης, της ακαδημαϊκής επιτυχίας και της προσωπικότητας μέσω του εργαλείου Short Form Factor Personality Inventory (SF-FPI, Tatar, 2005), σε υποψήφιους εκπαιδευτικούς φυσικής αγωγής ηλικιών από 23 μέχρι 32 ετών. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η ακαδημαϊκή επιτυχία σχετίζεται θετικά με τους παράγοντες Δεκτικότητα στην εμπειρία, την Ευσυνειδησία, ενώ αρνητικά να σχετίζεται με το χαρακτηριστικό του Νευρωτισμού. Επίσης, η συναισθηματική νοημοσύνη δεν φάνηκε να προβλέπει κανένα από τα πέντε χαρακτηριστικά της προσωπικότητας. Στην έρευνα των Smidt (2015), σε φοιτητές προδημοτικής εκπαίδευσης, ομοίως φάνηκε ο Νευρωτισμός να μην προβλέπει την ακαδημαϊκή επιτυχία. Σε άλλη έρευνα, εξετάστηκε η σχέση της συναισθηματικής νοημοσύνης, των Big Five και της ακαδημαϊκής επίδοσης φοιτητών Ξένων

Γλωσσών. Τα αποτελέσματα κατέδειξαν αρνητική σχέση μεταξύ των Big Five και της συναισθηματικής νοημοσύνης. Οι παράγοντες Εξωστρέφεια και Ευσυνειδησία φάνηκε να έχουν αρνητική συσχέτιση με τις μεταβλητές, αξιοποίησης και εκτίμησης των συναισθημάτων της συναισθηματικής νοημοσύνης (Henguner & Mirici, 2016). Σε φοιτητές ιδιωτικού πανεπιστημίου στην Ινδία, φάνηκε ότι η συναισθηματική νοημοσύνη σχετίζεται πιο ισχυρά με την Ευσυνειδησία και ακολούθως με την Εξωστρέφεια, τη Δεκτικότητα στην εμπειρία και την Προσήνεια (Indradevi, 2015). Επιπλέον, τα αποτελέσματα σε άλλη μελέτη έδειξαν ότι τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας για την ακαδημαϊκή επίδοση εξαρτώνται από τα κίνητρα που έχει κάθε φοιτητής για την επιτυχία. Επίσης, φάνηκε ότι ο Νευρωτισμός ως χαρακτηριστικό προσωπικότητας σχετίζεται με την ακαδημαϊκή ικανότητα, ενώ η Ευσυνειδησία με τους βαθμούς. Ακόμη, διαπιστώθηκε ότι τα χαρακτηριστικά Εξωστρέφεια, Δεκτικότητα στην εμπειρία και Προσήνεια δεν σχετίζονται στατιστικά σημαντικά με την ακαδημαϊκή επιτυχία, ενώ το χαρακτηριστικό της Εξωστρέφειας και η κουλτούρα επιδρούν στην εγκυρότητα των αποτελεσμάτων (Trapmann, et al., 2007). Με βάση του άρθρου των Ridgell και Lounsbury (2004), σε μελέτες φάνηκε ότι η ακαδημαϊκή επιτυχία σχετίζεται με την Ευσυνειδησία, την Δεκτικότητα στην εμπειρία και την Προσήνεια.

Παρούσα Έρευνα

Στόχος της παρούσας μελέτης είναι να εξεταστεί η σχέση μεταξύ της συναισθηματικής νοημοσύνης, της προσωπικότητας και της ακαδημαϊκής επιτυχίας προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Στη βάση της σχετικής βιβλιογραφίας προβλέπεται η ακαδημαϊκή επίδοση να παρουσιάσει θετική και σημαντική σχέση με τους παράγοντες Συναισθηματικότητα, Αυτοέλεγχος, Κοινωνικότητα, Ευημερία και με το

χαρακτηριστικό Ευσυνειδησία. Από την άλλη, αναμένεται το χαρακτηριστικό Νευρωτισμός να παρουσιάσει αρνητική σχέση με την ακαδημαϊκή επιτυχία.

Επομένως, η παρούσα έρευνα στόχο έχει να μελετήσει τις εξής υποθέσεις:

- 1) Αν η ψηλή συναισθηματική νοημοσύνη, η Συναισθηματικότητα, ο Αυτοέλεγχος, η Κοινωνικότητα και η Ευημερία προβλέπουν θετικά και στατιστικά σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία.
- 2) Αν η προσωπικότητα και η Ευσυνειδησία προβλέπουν θετικά και στατιστικά σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία.
- 3) Αν ο Νευρωτισμός προβλέπει αρνητικά και στατιστικά σημαντικά την ακαδημαϊκή επίδοση.

Μεθοδολογία

Συμμετέχοντες

Συμμετοχή έλαβαν 150 φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου (41,3% άντρες, 58% γυναίκες) και ήταν ηλικίας από 18 μέχρι 30 ετών. Επιπλέον, το 73,3% των ατόμων του δείγματος ήταν Ελληνοκύπριοι, ενώ το 26,7% Ελλαδίτες. Το 39,3% των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι ήταν χαμηλού κοινωνικοοικονομικού επιπέδου, ενώ το 58% ψηλού κοινωνικοοικονομικού επιπέδου ζωής. Το 74,7% των ατόμων κατοικούσαν σε αστική, ενώ το 25,3% σε αγροτική περιοχή. Το 63% και το 36,7% των συμμετεχόντων ήταν φοιτητές προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου σπουδών αντίστοιχα. Από τους 150 συμμετέχοντες το 46% φοιτούσαν στη σχολή Κοινωνικών Επιστημών και Επιστημών Αγωγής (ΚΕΕΑ), το 15,3% στην σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών (ΘΕΕ), το 10% στην Πολυτεχνική σχολή, το 21,3% στη σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης (ΣΟΕΔ) και το 7,3% του δείγματος στη σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, στη Φιλοσοφική σχολή (ΦΙΛ) και στην Ιατρική σχολή

(IATP). Επίσης το 24,7% φοιτούσαν στο 1^ο έτος σπουδών, το 14,7% στο 2^ο έτος, το 23,3% στο 3^ο έτος, το 22,6 % στο 4^ο έτος και το 14,7% στο 5^ο και 6^ο έτος σπουδών. Ο μέχρι στιγμής γενικός ποιοτικός βαθμός για το 34,7% των συμμετέχοντες του δείγματος ήταν «Καλώς», για το 54,7% «Λίαν Καλώς» και για το 10,7% «Άριστα». Τα πιο πάνω δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Εργαλεία

Οι συμμετέχοντες απάντησαν τα πιο κάτω εργαλεία:

Trait Emotional Intelligence Questionnaire- Short Form (TEIQue- SF; Petrides, 2001; Petrides & Furnham, 2003): Το TEIQue- SF ανιχνεύει το επίπεδο συναισθηματικής νοημοσύνης του ατόμου. Η σύντομη φόρμα έχει μια σαφή και αναπαραγόμενη δομή παραγόντων που περιλαμβάνει 30 στοιχεία, τα οποία αποδίδουν βαθμολογίες σε τέσσερις παράγοντες/υποκλίμακες: Συναισθηματικότητα (αντίληψη συναισθήματος, ενσυναίσθηση χαρακτηριστικών, έκφραση συναισθημάτων, σχέσεις) (π.χ. «Δε δυσκολεύομαι καθόλου να εκφράσω τα συναισθήματά μου με λόγια.» κτλ.), Αυτοέλεγχος (ρύθμιση συναισθημάτων, διαχείριση άγχους, παρορμητικότητα, προσαρμοστικότητα, αυτό-κίνητρο) (π.χ. «Συνήθως μου είναι δύσκολο να ελέγξω τα συναισθήματά μου.» κτλ.), Κοινωνικότητα (επιβεβαίωση, διαχείριση συναισθημάτων, κοινωνική ευαισθητοποίηση, αυτοεκτίμηση) (π.χ. «Μπορώ να χειριστώ αποτελεσματικά τους άλλους ανθρώπους» κτλ.) και Ευημερία (αυτοεκτίμηση, χαρακτηριστικά ευτυχίας, χαρακτηριστικά αισιοδοξίας) (π.χ. «Γενικά δε βρίσκω τη ζωή διασκεδαστική» κτλ.). Οι συσχετίσεις TEIQue- SF με τον εαυτό τους είναι σημαντικές και παρόμοιες με αυτές που παρατηρήθηκαν για το Big Five. Το απόθεμα δείχνει επαρκή αξιοπιστία και χρονική σταθερότητα σε παγκόσμιο επίπεδο. Η εσωτερική Ευσυνειδησία του εργαλείου στην ελληνική κλίμακα φάνηκε σε έρευνα να είναι αρκετά καλή με Cronbach' s alpha= 0.83 και 0.88

στην αρχική και επαναληπτική μέτρηση αντίστοιχα. Το επίπεδο αξιοπιστίας ήταν ψηλό, καθώς και ο συντελεστής ενδοταξικής συσχέτισης ως εξαιρετικά υψηλός (>0.89).

NEO-Five-Factor Inventory (NEO-FFI; Eleftheriou, 2004): Το NEO Five Factor Inventory χρησιμοποιήθηκε για τη μέτρηση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας και είναι το σύντομο εργαλείο του NEO-PI-R (240 ερωτήσεις). Στο NEO-FFI υπάρχουν συνολικά 60 στοιχεία που ζητούν από τους ερωτηθέντες να κατατάξουν τη συμφωνία τους σε μια κλίμακα Likert 5 βαθμών (π.χ. «Κρατώ τα πράγματά μου καθαρά και τακτοποιημένα»). Τα άτομα με υψηλή βαθμολογία σε έναν τομέα θεωρείται ότι διαθέτουν σε μεγάλο βαθμό το χαρακτηριστικό. Αν και το μήκος του NEO-PI-R επιτρέπει πιο ακριβή μέτρηση και καλύτερη ανίχνευση ψευδών απαντήσεων, το NEO-FFI έχει επαρκή εσωτερική αξιοπιστία και αντιστοιχία με την πλήρη κλίμακα και έτσι έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως για ερευνητικούς και κλινικούς σκοπούς (McCrae & Costa, 1989). Επίσης, έχει σχετικά μικρή έκταση και είναι εύκολο να γίνει σκοράρισμα και ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Τα Cronbach alphas στο NEO-FFI που λήφθηκαν για τις κλίμακες Νευρωτισμού, Εξωστρέφειας, Δεκτικότητα στην Εμπειρία, Προσήνεια και Ευσυνειδησία ήταν .86, .77, .73, .68 και .81 αντίστοιχα. Από την άλλη, οι συσχετίσεις δοκιμής-επανεξέτασης 3 μηνών κυμαίνονταν από .75 έως .83 (McCrae & Costa, 1989). Επίσης σύμφωνα με το μοντέλο των Big Five (Costa & McCrae, 1992), υπάρχουν πέντε τομείς της προσωπικότητας των ενηλίκων: Νευρωτισμός, Εξωστρέφεια, Δεκτικότητα στην Εμπειρία, Προσήνεια και Ευσυνειδησία. Στη παρούσα μελέτη συμπεριελήφθησαν οι μετρήσεις μόνο των χαρακτηριστικών του Νευρωτισμού και της Ευσυνειδησίας.

Ακαδημαϊκή επιτυχία: Η ακαδημαϊκή επιτυχία των συμμετεχόντων μετρήθηκε. Συγκεκριμένα κλήθηκαν οι συμμετέχοντες στην δημογραφική ενότητα να καταγράψουν ποιοτικά («Καλώς», «Λίαν Καλώς», «Άριστα») τον τρέχοντα μέσο όρο ακαδημαϊκής επίδοσής

τους με βάση την αναλυτική τους βαθμολογία. Επίσης, κλήθηκαν να καταγράψουν το τρέχον έτος σπουδών, το ακαδημαϊκό πρόγραμμα φοίτησής τους και να επιβεβαιώσουν την φοίτησή τους στο Πανεπιστημιακό Κύπρου.

Διαδικασία

Η έρευνα διεκπεραιώθηκε διαδικτυακά και αποτελούταν από δύο φάσεις. Ωστόσο, λήφθηκαν για την συγκεκριμένη έρευνα τα δεδομένα μόνο της πρώτης φάσης. Ακολούθως, προωθήθηκε στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook, Instagram) σε διάφορα γκρουπ Ελληνοκύπριων και Ελλαδιτών φοιτητών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Όσοι φοιτητές ενδιαφέρθηκαν για συμμετοχή στην έρευνα ανέτρεξαν στον ηλεκτρονικό σύνδεσμο, ώστε να αναγνώσουν τη διαδικασία και τους σκοπούς της έρευνας. Ακολούθως, συμφώνησαν ή διαφώνησαν με το σχετικό έγγραφο εμπιστευτικότητας και συγκατάθεσης. Όσοι φοιτητές έδωσαν τη συγκατάθεσή τους προχώρησαν στη διαδικασία απάντησης του ερωτηματολογίου. Ο κάθε συμμετέχοντας κατέγραψε στο σύστημα έναν μοναδικό κωδικό, σύμφωνα με το αρχικό γράμμα (κεφαλαίο) του ονόματός του, το αρχικό γράμμα (κεφαλαίο) του επιθέτου του και με τα δύο τελευταία νούμερα του τηλεφώνου του (π.χ. ΜΠ91). Τα ερωτηματολόγια καθώς και τα εργαλεία που συμπλήρωσε κάθε συμμετέχοντας για σκοπούς της έρευνας μετατράπηκαν σε ηλεκτρονική μορφή. Ακολούθως, τα δεδομένα που προέκυψαν καταχωρήθηκαν σε αρχείο excel με τον παραπάνω μοναδικό κωδικό κάθε συμμετέχοντα και τις απαντήσεις του στο εκάστοτε ερωτηματολόγιο και εργαλείο. Στη συνέχεια τα παραπάνω δεδομένα καταχωρήθηκαν στο πρόγραμμα JASP Team (2023), ώστε να πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες αναλύσεις.

Στατιστικές Αναλύσεις

Αρχικά, τα δεδομένα καταχωρήθηκαν σε αρχείο excel. Τα δεδομένα έτυχαν στατιστικής ανάλυσης μέσω του προγράμματος JASP Team (2023). JASP (Version 0.17.1) [Computer

software]. Αρχικά υπολογίστηκαν οι συχνότητες του φύλου, της εθνικότητας, του κοινωνικοοικονομικού τους επιπέδου, της περιοχής κατοικίας (αγροτική ή αστική), της σχολής φοίτησης, εάν φοιτούν σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό πρόγραμμα, του γενικού ποιοτικά βαθμού μέχρι στιγμής και το τρέχον έτος φοίτησης. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε ανάλυση μονοδιάστατης αξιοπιστίας προς διερεύνηση της εσωτερικής συνέπειας και αξιοπιστίας των εργαλείων της συναισθηματικής νοημοσύνης (TEIQue- SF) και της προσωπικότητας (NEO-FFI). Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε συσχέτιση με συντελεστή Pearson r για να διερευνηθεί η σχέση μεταξύ της ακαδημαϊκής επιτυχίας των φοιτητών (μέσος ποιοτικός γενικός βαθμός επίδοσης) και της συναισθηματικής νοημοσύνης τους (TEIQue- SF), όπως και της προσωπικότητας (NEO-FFI). Ακολούθως, εξετάστηκε μέσω συσχέτισης με συντελεστή Pearson r εάν οι παράγοντες της συναισθηματικής νοημοσύνης, Συναισθηματικότητα, Ευημερία, Αυτοέλεγχος και Κοινωνικότητα σχετίζονται με την ακαδημαϊκή επιτυχία. Πραγματοποιήθηκε συσχέτιση με συντελεστή Pearson r και προς διερεύνηση της σχέσης μεταξύ της ακαδημαϊκής επίδοσης και των παραγόντων της προσωπικότητας, Ευσυνειδησία και Νευρωτισμός. Στη συνέχεια μέσω ανάλυσης γραμμικής παλινδρόμησης διερευνήθηκε η υπόθεση εάν η συναισθηματική νοημοσύνη, οι παράγοντες Ευημερία, Αυτοέλεγχος, Συναισθηματικότητα και Κοινωνικότητα προβλέπουν την ακαδημαϊκή επιτυχία. Επίσης, η ανάλυση γραμμικής παλινδρόμησης πραγματοποιήθηκε για να διερευνηθεί κατά πόσον η προσωπικότητα του ατόμου, καθώς και τα χαρακτηριστικά Ευσυνειδησία και Νευρωτισμός ξεχωριστά προβλέπουν την ακαδημαϊκή επίδοση. Η ανάλυση διακύμανσης (one way ANOVA) πραγματοποιήθηκε προς διερεύνηση της υπόθεσης εάν το φύλο (άντρας, γυναίκα) διαφοροποιείται ως προς την συναισθηματική νοημοσύνη, την προσωπικότητα και ως προς την ακαδημαϊκή επίδοση. Τέλος,

με ανάλυση διακύμανσης (multipole way ANOVA), εξετάστηκε κατά πόσον οι διαφορετικές σχολές φοίτησης των συμμετεχόντων, διαφέρουν ως προς την ακαδημαϊκή επιτυχία.

Αποτελέσματα

Αρχικά πραγματοποιήθηκε ανάλυση συσχέτισης των υποκλιμάκων της συναισθηματικής νοημοσύνης με τον γενικό μέσο όρο βαθμολογίας (ακαδημαϊκή επίδοση). Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση ανάμεσα στη συναισθηματική νοημοσύνη και την ακαδημαϊκή επίδοση, $r=0.288$, $p< 0.001$. Φάνηκε στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση ανάμεσα στην ακαδημαϊκή επίδοση και στους παράγοντες της συναισθηματικής νοημοσύνης, την Συναισθηματικότητα ($r= 0.279$, $p<0.001$), την Ευημερία ($r= 0.221$, $p<0.01$) και τον Αυτοέλεγχο ($r= 0.218$, $p< 0.01$). Φάνηκε ασθενής θετική συσχέτιση μεταξύ της ακαδημαϊκής επιτυχίας και του παράγοντα της Κοινωνικότητας, $r= 0.125$, $p= 0.126$. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε ανάλυση παλινδρόμησης, για να φανεί εάν η συναισθηματικής νοημοσύνης είναι προβλεπτικός παράγοντας για την ακαδημαϊκή επιτυχία (Βλέπε Πίνακα 2). Επομένως, η συναισθηματική νοημοσύνη προβλέπει στατιστικά σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία, $R^2= 0.8$, $F(1.147)= 14.168$, $p< 0.001$. Ακόμη, διαφάνηκε πως η Κοινωνικότητα δεν προβλέπει σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία ($R^2=0,13$, $F(1.148)= 2.367$, $p= 0.126$). Ωστόσο, η Ευημερία προβλέπει στατιστικά σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία, $R^2=0.08$, $F(1.148)= 7.573$, $p= 0.007$. Ο Αυτοέλεγχος επίσης προβλέπει την ακαδημαϊκή επιτυχία ($R^2= 0.05$, $F(1.148)= 7.352$, $p= 0.007$), όπως και η Συναισθηματικότητα ($R^2=0.08$, $F(1.148)= 12.465$, $p< 0.001$).

Ακολούθως, πραγματοποιήθηκε ανάλυση συσχέτισης της συναισθηματικής νοημοσύνης με την προσωπικότητα. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική

ασθενής θετική συσχέτιση ανάμεσα στην συναισθηματική νοημοσύνη και την προσωπικότητα, $r=0.192$, $p=0.019$. Επίσης, πραγματοποιήθηκε ανάλυση συσχέτισης των δύο υποκλιμάκων της Προσωπικότητας με την ακαδημαϊκή επίδοση. Με βάση των αποτελεσμάτων διαφάνηκε στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση ανάμεσα στην ακαδημαϊκή επίδοση και την Προσωπικότητα, $r= 0.290$, $p<0.01$. Επίσης, φάνηκε στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση ανάμεσα στην ακαδημαϊκή επίδοση και τον παράγοντα Ευσυνειδησία, $r= 0.448$, $p< 0.001$. Παρατηρήθηκε ασθενής αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στην ακαδημαϊκή επίδοση και τον παράγοντα Νευρωτισμό, $r= -0.109$, $p= 0.186$. Ακολούθως, έγινε η ανάλυση παλινδρόμησης, για να φανεί εάν η προσωπικότητα προβλέπει την ακαδημαϊκή επιτυχία (Βλέπε Πίνακα 2). Όπως φάνηκε η προσωπικότητα προβλέπει στατιστικά σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία, $R^2=0,08$, $F(1,148)= 13,585$, $p< 0,001$, καθώς και ο παράγοντας Ευσυνειδησία, $R^2= 0,2$, $F(1,148)= 37,126$, $p< 0,001$. Ο παράγοντας Νευρωτισμός δεν προβλέπει την ακαδημαϊκή επιτυχία, $R^2= 0,01$, $F(1,148)= 1,767$, $p= 0,186$.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε ανάλυση συσχέτισης και μονοδιάστατης αξιοπιστίας μεταξύ της συνολικής κλίμακας της συναισθηματικής νοημοσύνης και των αντίστοιχων παραγόντων της, ώστε να διερευνηθεί η εγκυρότητα του εργαλείου TEIQue- SF στον Ελληνοκυπριακό και Ελληνικό πληθυσμό. Τα αποτελέσματα έδειξαν μια στατιστικά σημαντική ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ της συναισθηματικής νοημοσύνης και των παραγόντων της, Συναισθηματικότητα ($r= 0,8$, $p< 0.001$), Κοινωνικότητα ($r= 0,7$, $p< 0,001$) και Ευημερία ($r= 0,7$, $p< 0,001$). Παράλληλα διαφάνηκε μια στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση ανάμεσα στη συναισθηματική νοημοσύνη και τον παράγοντα Αυτοελέγχου, $r= 0,7$, $p< 0.001$. Τα αποτελέσματα κατέδειξαν οριακή εσωτερική συνέπεια και αξιοπιστία των παραγόντων Αυτοέλεγχος (Cronbach's $\alpha= 0.61$), Συναισθηματικότητα (Cronbach's $\alpha= 0.62$) και Ευημερία

(Cronbach's $\alpha = 0.69$). Τα αποτελέσματα επίσης κατέδειξαν εσωτερική συνέπεια και αξιοπιστία του παράγοντα Κοινωνικότητα (Cronbach's $\alpha = 0.71$). Ανάλυση συσχέτισης και μονοδιάστατης αξιοπιστίας εκτελέστηκε μεταξύ της Προσωπικότητας και των παραγόντων της Ευσυνειδησία και Νευρωτισμός ξεχωριστά, ως προς την επιβεβαίωση της εσωτερικής συνέπειας και αξιοπιστίας των 24 ερωτήσεων του εργαλείου (NEO-FFI). Διαφάνηκε στατιστικά σημαντική μέτρια θετική συσχέτιση μεταξύ την Προσωπικότητας και των παραγόντων Ευσυνειδησία ($r = 0.7, p < 0.001$) και Νευρωτισμός ($r = 0.6, p < 0.001$). Επίσης διαφάνηκε εσωτερική συνέπεια και αξιοπιστία μεταξύ της Προσωπικότητας και των παραγόντων Ευσυνειδησία (Cronbach's $\alpha = 0.82$) και Νευρωτισμός (Cronbach's $\alpha = 0.74$).

Πραγματοποιήθηκε μονόδρομη ανάλυση διακύμανσης (one way ANOVA) για να διερευνηθεί η διαφορά του φύλου σε σχέση με την συναισθηματική νοημοσύνη, την προσωπικότητα και την ακαδημαϊκή επίδοση (Βλέπε Πίνακα 3). Επομένως, διαφάνηκε να μην υπάρχει στατιστικά σημαντική επίδραση του φύλου για την συναισθηματική νοημοσύνη, $F(1,147) = 0.9, p = 0.34$. Από την άλλη η επίδραση του φύλου ήταν στατιστικά σημαντική για την προσωπικότητα, $F(1,147) = 4.9, p = 0.03$. Συγκεκριμένα οι άντρες του δείγματος ($M = 76.11, SD = 7.33$) παρουσίασαν χαμηλότερα επίπεδα προσωπικότητα από τις γυναίκες ($M = 79.19, SD = 9.04$). Ωστόσο δεν προέκυψαν διαφορές ανάμεσα στους άντρες και γυναίκες του δείγματος όσον αφορά την ακαδημαϊκή τους επίδοση, $F(1,147) = -1.17, p = 0.24$. Επίσης μέσω ανάλυσης διακύμανσης δεν διαφάνηκαν οι Σχολές φοίτησης των συμμετεχόντων να διαφέρουν στατιστικά σημαντικά ως προς την ακαδημαϊκή επίδοση, $F(6,142) = 1.36, p = 0.233$ (Βλέπε Πίνακα 3).

Ακολούθως, πραγματοποιήθηκε ανάλυση διαμεσολάβησης και παρατηρήθηκε πως εάν υπάρχουν υψηλά επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης, τότε πολύ πιθανόν να διαμεσολαβήσει

το χαρακτηριστικό της Ευσυνειδησίας, ούτως ώστε το άτομο να οδηγηθεί σε ακαδημαϊκή επιτυχία, $z= 4,22$, $p<0,001$.

Συζήτηση

Η παρούσα έρευνα είχε σαν σκοπό να εξετάσει τη σχέση της συναισθηματικής νοημοσύνης και της προσωπικότητας με την ακαδημαϊκή επιτυχία Ελληνοκύπριων και Ελλαδιτών φοιτητών του Πανεπιστημίου Κύπρου, 18 μέχρι 30 ετών. Σκοπός της έρευνας ήταν να εξεταστεί εάν η υψηλή συναισθηματική νοημοσύνη προβλέπει θετικά και σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία. Ακόμη, υπόθεση της παρούσας έρευνας ήταν να εξεταστεί κατά πόσον οι παράγοντες της συναισθηματικής νοημοσύνης, Συναισθηματικότητα, Αυτοέλεγχος, Κοινωνικότητα και Ευημερία προβλέπουν θετικά και σημαντικά την ακαδημαϊκή επίδοση. Η έρευνα αυτή εξέτασε επίσης εάν η προσωπικότητα και το χαρακτηριστικό, Ευσυνειδησία, προβλέπουν θετικά και σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία. Ενώ εξετάστηκε εάν το χαρακτηριστικό Νευρωτισμός προβλέπει αρνητικά και σημαντικά την ακαδημαϊκή επίδοση.

Η παρούσα έρευνα δείχνει πως η συναισθηματική νοημοσύνη προβλέπει θετικά και σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία. Επίσης, τα ευρήματα έδειξαν τους παράγοντες Συναισθηματικότητα, Ευημερία και Αυτοέλεγχος να προβλέπουν σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία. Από την άλλη, ο παράγοντας Κοινωνικότητα δεν φάνηκε να προβλέπει σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία. Κατόπιν, η συγκεκριμένη έρευνα κατέδειξε πως η προσωπικότητα, καθώς και το χαρακτηριστικό Ευσυνειδησία προβλέπουν θετικά και σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία. Από την άλλη, το χαρακτηριστικό Νευρωτισμός δεν φάνηκε να προβλέπει την ακαδημαϊκή επιτυχία.

Ακόμη, διαφάνηκε στην έρευνα πως οι άντρες δεν παρουσίασαν χαμηλότερα ή ψηλότερα επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης από τις γυναίκες, ούτε παρουσίασαν χαμηλότερους ή

ψηλότερους μέσους ακαδημαϊκούς βαθμούς από τις γυναίκες. Ωστόσο, οι γυναίκες παρουσίασαν υψηλότερα επίπεδα των χαρακτηριστικών της Ευσυνειδησίας και Νευρωτισμού από τους άντρες. Επίσης, δεν διαφάνηκαν διαφορές ανάμεσα στις σχολές φοίτησης των συμμετεχόντων και των μέσων ακαδημαϊκών τους βαθμών. Κατόπιν, φάνηκε πως εάν το άτομο διαθέτει υψηλά επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης, τότε πολύ πιθανόν να διαμεσολαβεί το χαρακτηριστικό της Ευσυνειδησίας σε ψηλά επίπεδα, ούτως ώστε το άτομο να οδηγείται σε ακαδημαϊκή επιτυχία. Επιπλέον, οι παράγοντες του εργαλείου της συναισθηματικής νοημοσύνης παρουσιάστηκαν οριακά με εσωτερική συνέπεια και αξιοπιστία, εκτός ο παράγοντας Κοινωνικότητα που εμφανίστηκε με εσωτερική συνέπεια και αξιοπιστία. Τέλος, τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας παρουσιάστηκαν επίσης με εσωτερική συνέπεια και αξιοπιστία.

Στην συγκεκριμένη έρευνα διαφάνηκε η συναισθηματική νοημοσύνη να σχετίζεται άμεσα με την ακαδημαϊκή επιτυχία των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Συγκεκριμένα, όσο υψηλότερη είναι η συναισθηματική τους νοημοσύνη τόσο πιο υψηλή είναι η ακαδημαϊκή τους επίδοση. Συμφωνία με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα παρουσίασαν και προηγούμενες έρευνες. Για παράδειγμα, σε έρευνα των Suleman, et al. (2019), διαφάνηκε ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ακαδημαϊκής επιτυχίας σε προπτυχιακούς φοιτητές. Επομένως, υποδηλώνουν τα ευρήματα πως εάν η συναισθηματική νοημοσύνη των φοιτητών βελτιωθεί τότε θα ενισχύσουν την ακαδημαϊκή τους επίδοση. Επίσης, διαφαίνεται σε έρευνες ισχυρή σχέση μεταξύ της συναισθηματικής νοημοσύνης με την ακαδημαϊκή επιτυχία, με την επιτυχία να απαιτεί καλό δείκτη νοημοσύνης και κίνητρο προς καλή επίδοση (Greenleaf, 2003). Ακόμη, συμφωνία με τα δεδομένα της συγκεκριμένης έρευνας είχαν οι μελέτες των Naseer, et al. (2022) και των Malik και Shahid

(2016), με δείγμα από το Πακιστάν, όπου η συναισθηματική νοημοσύνη μετρήθηκε μέσω του εργαλείου TEIQue. Τα ευρήματα κατέδειξαν πως η συναισθηματική νοημοσύνη προβλέπει την ακαδημαϊκή επίδοση. Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας υποστηρίζονται επίσης από τα ευρήματα και άλλων ερευνών που επιβεβαίωσαν πως η συναισθηματική νοημοσύνη σχετίζεται και προβλέπει σημαντικά την ακαδημαϊκή επίδοση (Schutte, et al., 1998, Fallahzadeh, 2011, Shahinzadeh & Barkhonrdari Ahmadi, 2015). Σε διαχρονική έρευνα με μαθητές επιβεβαιώθηκε πως η συναισθηματική νοημοσύνη προβλέπει την ακαδημαϊκή επίδοση και με ενίσχυση της συναισθηματικής νοημοσύνης η ακαδημαϊκή επίδοση μπορεί να βελτιωθεί (Parker, et al., 2004). Από την άλλη, σε μετά-ανάλυση φάνηκε η συναισθηματική νοημοσύνη να έχει μικρή έως μέτρια σχέση με την ακαδημαϊκή επίδοση (MacCann, et al., 2020). Αντικρουόμενα ευρήματα κατέδειξαν οι Zirak και Ahmadian (2015), οι οποίοι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση μεταξύ της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ακαδημαϊκής επιτυχίας. Επίσης, τα ευρήματα της παρούσας μελέτης αναιρούνται με τα αποτελέσματα και άλλων ερευνών, όπου δεν παρουσιάστηκε σημαντική σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών (Ranjbar, et al., 2017; Mohzan, et al., 2013; Meshkat & Maryam, 2011; Holt, 2007; Tok & Morali, 2009). Επομένως, με βάση τα προαναφερθέντα ερευνητικά αποτελέσματα, δεν διαφαίνεται να υπάρχει μια συμφωνία μεταξύ των ερευνών σχετικά με τη σχέση της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ακαδημαϊκής επιτυχίας. Ως εκ τούτου, προκύπτει ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση της συσχέτισης μεταξύ αυτών των δύο μεταβλητών.

Επιπρόσθετα, ευρήματα άλλων ερευνών επιβεβαίωσαν τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας, εφόσον κατέδειξαν ότι η προσωπικότητα προβλέπει σημαντικά την ακαδημαϊκή επίδοση (Barchard, 2003; Komarraju, et al., 2009; Van der Zee, et al., 2002; Tok & Morali, 2009; Qualter, et al., 2012; Ahmat, 2010; Connor & Paunonen, 2007). Επίσης, σε έρευνα

των Meshkat και Maryam (2011), επιβεβαιώθηκε μέσω του εργαλείου TEIQue- ASF, η εγκυρότητα πρόβλεψης της γενικής ακαδημαϊκής επίδοσης μετά τον έλεγχο των χαρακτηριστικών προσωπικότητας. Ακόμη, ευρήματα επιβεβαιώνουν το χαρακτηριστικό Ευσυνειδησία να προβλέπει σημαντικά την ακαδημαϊκή επιτυχία. Από την άλλη, καταρρίπτουν το εύρημα πρόβλεψης της ακαδημαϊκής επίδοσης μέσω των επιπέδων του χαρακτηριστικού Νευρωτισμού (Tok & Morali, 2009; Busato et al., 2000; Spengler, et al., 2016; Smidt, 2015; Komarraju, et al., 2009; Komarraju, et al., 2011). Κατόπιν, σε έρευνα των Trapmann, et al. (2007), επιβεβαιώνεται πως το χαρακτηριστικό Ευσυνειδησία παρουσιάζει την ισχυρότερη εγκυρότητα για την ακαδημαϊκή επιτυχία.

Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν τους άντρες και γυναίκες να μη διαφέρουν ως προς την βαθμολογία στη συναισθηματική νοημοσύνη και την προσωπικότητα, επιβεβαιώνοντας την έρευνα του Goleman (1998). Ωστόσο, σε μελέτες αντικρούεται το συγκεκριμένο εύρημα, με τα κορίτσια να σημειώνουν υψηλότερες βαθμολογίες συναισθηματικής νοημοσύνης από τους άντρες (Qualter, et al., 2012; Kumar, et al., 2016; Abbas & ul-haq, 2011; Bibi et al., 2016; Rahim & Malik, 2010). Από την άλλη, έρευνες έδειξαν οι άντρες να παρουσιάζουν υψηλότερες βαθμολογίες στη συναισθηματική νοημοσύνη από τις γυναίκες (Ahmad et al., 2009; Holt, 2007). Ενδεχομένως, οι διαφορές των φύλων να προκύπτουν λόγω των πολιτισμικών διαφορών που διακρίνουν τους ρόλους των φύλων.

Κατόπιν, από τα αποτελέσματα φάνηκε πως τα υψηλά επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης, διαμεσολαβούν του χαρακτηριστικού της Ευσυνειδησίας, με αποτέλεσμα την ακαδημαϊκή επιτυχία. Επίσης, στην έρευνα των Meshkat και Maryam (2011), επιβεβαιώνεται το εύρημα πως η συναισθηματική νοημοσύνη παρουσιάζει μεσολαβητική επίδραση με την

προσωπικότητα και την ακαδημαϊκή επίδοση των προπτυχιακών φοιτητών. Επίσης, διαφάνηκε πλήρης διαμεσολαβητικός ρόλος της συναισθηματικής νοημοσύνης.

Περιορισμοί Έρευνας

Όπως κάθε μελέτη και η παρούσα έρευνα θα έχει τους δικούς της περιορισμούς. Καταρχάς, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας πιθανόν να διαφέρουν από τις προηγούμενες μελέτες, ίσως λόγω διαφορετικής κουλτούρας (παραδόσεις, τρόπος ζωής, ισότητα φύλων κτλ.). Τα αποτελέσματα του φύλου ως προς τα επίπεδα της συναισθηματικής νοημοσύνης στις έρευνες φαίνεται να μην συμφωνούν, εφόσον προκύπτουν πολιτισμικές διαφορές ως προς την έκφραση των συναισθημάτων (Kumar, et al., 2016). Επίσης, η χρήση αυτοαναφορών στα ερωτηματολόγια TEIQue- SF και NEO-FFI πιθανόν να οδήγησε τους συμμετέχοντες να μην απαντούν με ειλικρίνεια. Ως αποτέλεσμα να μην έχει φανεί υψηλή εσωτερική συνέπεια και αξιοπιστία του εργαλείου της συναισθηματικής νοημοσύνης. Το γεγονός ότι η έρευνα πραγματοποιήθηκε με δείγμα φοιτητών μόνο του Πανεπιστημίου Κύπρου ενδεχομένως να μην μπορεί να οδηγήσει σε γενικευμένα αποτελέσματα του Ελληνοκυπριακού και Ελλαδικού πληθυσμού φοιτητών. Οι περιορισμοί της παρούσας έρευνας περιλαμβάνουν και τη δυσαναλογία του μεγέθους του δείγματος ως προς το φύλο. Ο γενικός φοιτητικός πληθυσμός φαίνεται να εκπροσωπείται περισσότερο από το γυναικείο φύλο στην πλειοψηφία του (58% γυναίκες, 41,3% άντρες). Τέλος, στο δείγμα δεν πραγματοποιήθηκε διάκριση των φοιτητών που ενδεχομένως η εισδοχή τους στο πανεπιστήμιο έγινε με βάση ειδικών κριτηρίων (π.χ. μαθησιακές δυσκολίες κτλ.). Συγκεκριμένα σε έρευνα διαφάνηκε φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες να παρουσιάζουν χαμηλότερα επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης από τους φοιτητές με δίχως μαθησιακές δυσκολίες (Hen & Goroshit, 2014). Ως συνέπεια η εξαγωγή των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων ενδεχομένως να μην είναι έγκυρη και αξιόπιστη.

Μελλοντικές Μελέτες

Μέσα από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας φάνηκε ότι πρέπει να εξεταστούν οι υποθέσεις σε μελλοντικές έρευνες με δείγμα ατόμων και από άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα της Κύπρου προς γενίκευση των αποτελεσμάτων στον Ελληνοκυπριακό πληθυσμό. Ακόμη, σε μελλοντικές έρευνες θα ήταν καλό να εξεταστεί εάν η γνωστική λειτουργία σχετίζεται με τη συναισθηματική νοημοσύνη, την προσωπικότητα και την ακαδημαϊκή επιτυχία στον Ελληνοκυπριακό και Ελλαδικό πληθυσμό, όπως έχει διαπιστωθεί σε άλλους πληθυσμούς σε προηγούμενες έρευνες (Barchard, 2003; Meshkat & Maryam, 2011). Επίσης, το δείγμα να είναι ίσος αριθμός γυναικών και αντρών. Σε μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να εξεταστεί με Ελληνοκύπριους κατά πόσον φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες παρουσιάζουν χαμηλά επίπεδα συναισθηματικής νοημοσύνης και χαμηλά επίπεδα του χαρακτηριστικού Ευσυνειδησία της προσωπικότητας. Ακόμη, σε μελλοντικές έρευνες θα ήταν καλό να πραγματοποιηθεί διαχρονική έρευνα εξετάζοντας τη συναισθηματική νοημοσύνη προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών από το πρώτο έτος σπουδών μέχρι και την αποφοίτησή τους εφόσον διαφαίνεται να αυξάνονται οι μετρήσεις των επιπέδων συναισθηματικής νοημοσύνης από την νεαρή ενήλικη ζωή μέχρι και τη μέση ηλικία (Bar-On, 1997; Bar-On, 2000; Derksen, et al., 2002). Επιπλέον, διερεύνηση θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με ομάδα ελέγχου και πειραματική ομάδα. Συγκεκριμένα ομάδα παιδιών στη Γ' τάξη Λυκείου να παρακολουθήσουν τακτικό πρόγραμμα ενίσχυσης της συναισθηματικής νοημοσύνης με στόχο την διαχείριση των συναισθημάτων. Ακολούθως, να εξεταστεί εάν προκύπτουν διαφορές μεταξύ των επιπέδων της συναισθηματικής τους νοημοσύνης από τη φοίτησή τους στο Λύκειο μέχρι και το τέταρτο έτος στο Πανεπιστήμιο. Στη συνέχεια να γίνει σύγκριση της ομάδας ελέγχου με την πειραματική ομάδα ως προς την συναισθηματική νοημοσύνη και την ακαδημαϊκή επίδοση. Έτσι θα επιβεβαιωθεί ή θα

απορριφθεί η υπόθεση πως η ανάπτυξη προγραμμάτων ενίσχυσης της συναισθηματικής νοημοσύνης στα σχολεία οδηγεί σε καλύτερα ακαδημαϊκά αποτελέσματα.

Βιβλιογραφία

- Ackerman, P. L., & Heggestad, E. D. (1997). Intelligence, personality, and interests: evidence for overlapping traits. *Psychological bulletin*, 121, 219.
- Ahmad, S., Bangash, H., & Khan, S. A. (2009). Emotional intelligence and gender differences. *Sarhad J. Agric*, 25, 127-130.
- Ahmad, I. (2010). Trait-emotional intelligence as a predictor of academic performance, *Pakistan Journal of Social and Clinical Psychology*, 8, 54-65.
- Akpur, U. (2020). A systematic review and meta-analysis on the relationship between emotional intelligence and academic achievement. *Kuram ve Uygulamada Egitim Bilimleri*, 20, 51-64.
- Andrei, F., Siegling, A. B., Aloe, A. M., Baldaro, B., & Petrides, K. (2016). The incremental validity of the Trait Emotional Intelligence Questionnaire (TEIQue): A systematic review and meta-analysis. *Journal of personality assessment*, 98, 261-276.
- Andrés, M. L., Stelzer, F., Canet Juric, L., Introzzi, I. M., Rodríguez Carvajal, R., & Navarro Guzmán, J. I. (2017). Emotion regulation and academic performance: A systematic review of empirical relationships.
- Austin, E. J., Saklofske, D. H., & Mastoras, S. M. (2010). Emotional intelligence, coping and exam-related stress in Canadian undergraduate students. *Australian Journal of Psychology*, 62, 42-50.
- Barchard, K. A. (2003). Does emotional intelligence assist in the prediction of academic success?. *Educational and psychological measurement*, 63, 840-858.
- Bar-On, R. (1997). The emotional intelligence inventory (EQ-I): Technical manual. *Toronto, Canada: Multi-Health Systems*, 211.

- Bar-On, R. (1997). *BarOn emotional quotient inventory*. Multi-health systems.
- Bibi, S., Saqlain, S., & Mussawar, B. (2016). Relationship between emotional intelligence and self esteem among Pakistani university students. *Journal of Psychology & Psychotherapy, 6*, 1-6.
- Bradberry, T., & Greaves, J. (2009). *Emotional Intelligence 2.0*. TalentSmart.
- Busato, V. V., Prins, F. J., Elshout, J. J., & Hamaker, C. (2000). Intellectual ability, learning style, personality, achievement motivation and academic success of psychology students in higher education. *Personality and Individual differences, 29*, 1057-1068.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992)
- Fallahzadeh, H. (2011). The relationship between emotional intelligence and academic achievement in medical science students in Iran. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 30*, 1461-1466.
- Farsides, T., & Woodfield, R. (2003). Individual differences and undergraduate academic success: The roles of personality, intelligence, and application. *Personality and Individual differences, 34*, 1225-1243.
- Fernandez, R., Salamonson, Y., & Griffiths, R. (2012). Emotional intelligence as a predictor of academic performance in first-year accelerated graduate entry nursing students. *Journal of clinical nursing, 21*, 3485-3492.
- Gilani, N., Waheed, S. A., Saleem, K., & Shoukat, L. (2015). Do emotions affect academic success in adulthood relationship between postgraduate students' trait emotional intelligence success. *AYER, 2*, 37-44.
- Goleman, D., & Boyatzis, R. (2013). Emotional and social competency inventory. *Nueva York, Hay Group*.

- Greenleaf, R. K. (2003). Motion and emotion in student learning. *The Education Digest*, 69, 37.
- Hen, M., & Goroshit, M. (2014). Academic procrastination, emotional intelligence, academic self-efficacy, and GPA: A comparison between students with and without learning disabilities. *Journal of learning disabilities*, 47, 116-124.
- HERGÜNER, S., & MİRİCİ, İ. H. (2016). The relationship among trait emotional intelligence, big five personality traits and the academic success of EFL learners. *assessment*, 64, 21-50.
- Holt, S. (2007). *Emotional intelligence and academic achievement in higher education* (Doctoral dissertation, ProQuest Information & Learning).
- Indradevi, R. (2015). A relationship between emotional intelligence and Myer Briggs Big Five personality model. *International Journal of Economic Policy in Emerging Economies*, 8, 361-374.
- Jamali, M., Noroozi, A., & Tahmasebi, R. (2013). Factors affecting academic self-efficacy and its association with academic achievement among students of Bushehr University Medical Sciences 2012-13. *Iranian Journal of Medical Education*, 13, 629-641.
- John, O. P., Naumann, L. P., & Soto, C. J. (2008). Paradigm shift to the integrative Big Five trait taxonomy: History, measurement, and conceptual issues.
- Larsen, R. J., Buss, D. M., Wismeijer, A., Song, J., & Van den Berg, S. (2005). Personality psychology: Domains of knowledge about human nature.
- Leary, M. R., & Hoyle, R. H. (Eds.). (2009). *Handbook of individual differences in social behavior*. Guilford Press.
- Karaman, M. A., Lerma, E., Vela, J. C., & Watson, J. C. (2019). Predictors of academic stress among college students. *Journal of College Counseling*, 22, 41-55.

- Kiss, M., Kotsis, Á., & Kun, A. (2014). The relationship between intelligence, emotional intelligence, personality styles and academic success. *Business Education & Accreditation, 6*, 23-34.
- Komarraju, M., Karau, S. J., & Schmeck, R. R. (2009). Role of the Big Five personality traits in predicting college students' academic motivation and achievement. *Learning and individual differences, 19*, 47-52.
- Komarraju, M., Karau, S. J., Schmeck, R. R., & Avdic, A. (2011). The Big Five personality traits, learning styles, and academic achievement. *Personality and individual differences, 51*, 472-477.
- Kumar, A., Puranik, M. P., & Sowmya, K. R. (2016). Association between dental students' emotional intelligence and academic performance: A study at six dental colleges in India. *Journal of Dental Education, 80*, 526-532.
- MacCann, C., & Roberts, R. D. (2008). New paradigms for assessing emotional intelligence: theory and data. *Emotion, 8*, 540.
- MacCann, C., Jiang, Y., Brown, L. E., Double, K. S., Bucich, M., & Minbashian, A. (2020). Emotional intelligence predicts academic performance: A meta-analysis. *Psychological bulletin, 146*, 150.
- Malik, S. Z., & Shahid, S. (2016). Effect of Emotional Intelligence on Academic Performance among Business Students in Pakistan. *Bulletin of Education and Research, 38*, 197-208.
- Mayer, J. D. (2007). Asserting the definition of personality. *The online newsletter for personality science, 1*, 1-4.
- Mayer, J. D., & Salovey, P. (2007). *Mayer-Salovey-Caruso emotional intelligence test*. Toronto: Multi-Health Systems Incorporated.

- Meshkat, M. (2011). The relationship between emotional intelligence and academic success.
- Mikolajczak, M., Menil, C., & Luminet, O. (2007). Explaining the protective effect of trait emotional intelligence regarding occupational stress: Exploration of emotional labour processes. *Journal of Research in personality, 41*, 1107-1117.
- Mohzan, M. A. M., Hassan, N., & Abd Halil, N. (2013). The influence of emotional intelligence on academic achievement. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 90*, 303-312.
- Naseer, S., Mussarat, R., & Malik, F. (2022). Personality Traits and Academic Achievements of Undergraduate Students: The Mediating Role of Emotional Intelligence. *Pakistan Journal of Psychological Research, 37*.
- O'Connor, P. J., Hill, A., Kaya, M., & Martin, B. (2019). The measurement of emotional intelligence: A critical review of the literature and recommendations for researchers and practitioners. *Frontiers in psychology, 11*16.
- O'Connor, M. C., & Paunonen, S. V. (2007). Big Five personality predictors of post-secondary academic performance. *Personality and Individual differences, 43*, 971-990.
- Parker, J. D., Summerfeldt, L. J., Hogan, M. J., & Majeski, S. A. (2004). Emotional intelligence and academic success: Examining the transition from high school to university. *Personality and individual differences, 36*, 163-172.
- Pervin, L. A., Cervone, D., & John, O. P. (2005). *Personality: Theory and Research* (9th ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons
- Petrides, K. V. (2009). Psychometric properties of the trait emotional intelligence questionnaire (TEIQue). In *Assessing emotional intelligence*. Springer, Boston, MA.

- Petrides, K. V., Mikolajczak, M., Mavroveli, S., Sanchez-Ruiz, M. J., Furnham, A., & Pérez-González, J. C. (2016). Developments in trait emotional intelligence research. *Emotion review*, 8, 335-341.
- Preeti, B. (2013). Role of emotional intelligence for academic achievement for students. *Research Journal of Educational Sciences*, ISSN, 2321, 0508.
- Prevatt, F., Li, H., Welles, T., Festa-Dreher, D., Yelland, S., & Lee, J. (2011). The Academic Success Inventory for College Students: Scale Development and Practical Implications for Use with Students. *Journal of College Admission*, 211, 26-31.
- Qualter, P., Gardner, K. J., Pope, D. J., Hutchinson, J. M., & Whiteley, H. E. (2012). Ability emotional intelligence, trait emotional intelligence, and academic success in British secondary schools: A 5 year longitudinal study. *Learning and Individual Differences*, 22, 83-91.
- Rahim, S. H., & Malik, M. I. (2010). Emotional intelligence & organizational performance:(A case study of banking sector in Pakistan). *International Journal of Business and management*, 5, 191.
- Ranjbar, H., Khademi, S. H., & Areshtanab, H. N. (2017). The relation between academic achievement & emotional intelligence in Iranian students: A meta-Analysis. *Acta facultatis medicae Naissensis*, 34, 65-76.
- Rehana, R. (2018). Relationship between Emotional Intelligence and Academic Stress of University Students. *Journal of Research in Social Sciences*, 6, 207-218.
- Ridgell, S. D., & Lounsbury, J. W. (2004). Predicting academic success: General intelligence," Big Five" personality traits, and work drive. *College Student Journal*, 38, 607-619.

- Romasz, T. E., Kantor, J. H., & Elias, M. J. (2004). Implementation and evaluation of urban school-wide social–emotional learning programs. *Evaluation and Program Planning*, 27, 89-103.
- Saklofske, D. H., Austin, E. J., Mastoras, S. M., Beaton, L., & Osborne, S. E. (2012). Relationships of personality, affect, emotional intelligence and coping with student stress and academic success: Different patterns of association for stress and success. *Learning and Individual Differences*, 22, 251-257.
- Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, cognition and personality*, 9, 185-211.
- Sánchez-Álvarez, Nicolás, María Pilar Berrios Martos, and Natalio Extremera. "A meta-analysis of the relationship between emotional intelligence and academic performance in secondary education: A multi-stream comparison." *Frontiers in psychology* 11 (2020): 1517.
- Schutte, N. S., Malouff, J. M., Thorsteinsson, E. B., Bhullar, N., & Rooke, S. E. (2007). A meta-analytic investigation of the relationship between emotional intelligence and health. *Personality and individual differences*, 42, 921-933
- Schutte, N. S., Malouff, J. M., Hall, L. E., Haggerty, D. J., Cooper, J. T., Golden, C. J., & Dornheim, L. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and individual differences*, 25, 167-177.
- Shahinzadeh, M., & Barkhordari Ahmadi, M. (2015). Study the relationship between emotional intelligence and academic achievement of school students. *Academic Journal of Psychological Studies*, 4, 190-8.

- Shahzad, K., Sarmad, M., Abbas, M., & Khan, M. A. (2011). Impact of Emotional Intelligence (EI) on employee's performance in telecom sector of Pakistan. *African Journal of Business Management*, 5, 1225.
- Smidt, W. (2015). Big Five personality traits as predictors of the academic success of university and college students in early childhood education. *Journal of Education for Teaching*, 41, 385-403.
- Spengler, M., Brunner, M., Martin, R., & Lüdtke, O. (2016). The role of personality in predicting (change in) students' academic success across four years of secondary school. *European Journal of Psychological Assessment*.
- Suleman, Q., Hussain, I., Syed, M. A., Parveen, R., Lodhi, I. S., & Mahmood, Z. (2019). Association between emotional intelligence and academic success among undergraduates: a cross-sectional study in KUST, Pakistan. *PLoS One*, 14, e0219468.
- Tok, S., & Morali, S. (2009). Trait emotional intelligence, the big five personality dimensions and academic success in physical education teacher candidates. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 37, 921-931.
- Trapmann, S., Hell, B., Hirn, J. O. W., & Schuler, H. (2007). Meta-analysis of the relationship between the Big Five and academic success at university. *Zeitschrift für Psychologie/Journal of Psychology*, 215, 132.
- Van der Zee, K., Thijs, M., & Schakel, L. (2002). The relationship of emotional intelligence with academic intelligence and the Big Five. *European journal of personality*, 16, 103-125.
- York, T. T., Gibson, C., & Rankin, S. (2015). Defining and measuring academic success. *Practical assessment, research, and evaluation*, 20, 5.
- Walker, M. E. B. (2006). Emotional intelligence and academic success in college

- Wijekoon, C. N., Amaratunge, H., de Silva, Y., Senanayake, S., Jayawardane, P., & Senarath, U. (2017). Emotional intelligence and academic performance of medical undergraduates: a cross-sectional study in a selected university in Sri Lanka. *BMC medical education, 17*, 1-11.
- Zirak, M., & Ahmadian, E. (2015). Relationship between emotional intelligence & academic achievement emphasizing on creative thinking. *Mediterranean Journal of Social Sciences, 6*, 561.

Παραρτήματα

Πίνακας 1

Κοινωνιογραφικά Χαρακτηριστικά των Συμμετεχόντων με βάση των Χαρακτηριστικών.

Χαρακτηριστικά	n	%
Φύλο		
Γυναίκα	87	58
Άντρας	62	41
Ουδέτερο	1	0,7
Κοινωνικοοικονομικό επίπεδο		
Χαμηλό	59	39,3
Υψηλό	87	58
Απόρρητο	4	2,7
Επίπεδο Σπουδών		
Προπτυχιακό	95	63,3
Μεταπτυχιακό	55	36,7
Σχολή Φοίτησης		
ΚΕΕΑ	69	46
ΦΙΑ	2	1,3
ΙΑΤΡ	6	4
Ανθρωπιστικών	3	2
Πολυτεχνική	15	10
ΣΟΕΔ	32	21,3

ΘΕΕ	23	15,3
Μέση Βαθμολογία		
Άριστα	16	10,7
Λίαν Καλώς	82	54,7
Καλώς	52	34,7

Σημείωση: Το N= 150 (σύνολο δείγματος).

Πίνακας 2

Ανάλυση παλινδρόμησης για να φανεί εάν οι υποκλίμακες της συναισθηματικής νοημοσύνης και της προσωπικότητας προβλέπουν την ακαδημαϊκή επίδοση, N= 149.

		Standardized Regression Coefficient	t	p	Adjusted R ² of the Model
1	ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ	.3	3.76	<0.001	.08
	ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	.03	.28	<0.001	.07
	ΕΥΗΜΕΡΙΑ	.22	2.73	.007	.04
	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΤΗΤΑ	.13	1.54	.13	.009
	ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΟΣ	.218	2.71	.007	.04
2	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ	.3	3.69	<0.001	.08
	ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΣΙΑ	.45	6.09	<0.001	.2
	ΝΕΥΡΩΤΙΣΜΟΣ	-.11	-1.33	.19	.005

Πίνακας 3

Ανάλυση διακύμανσης για να φανεί εάν οι κατηγορίες του φύλο διαφέρουν στα επίπεδα της συναισθηματικής νοημοσύνης και στην προσωπικότητα, N=149.

	Sum of	df	Mean	F	sig
	Squares		Square		
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ					
ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ					
ΦΥΛΟ	355,24	1	355.24	.9	.34
ΣΦΑΛΜΑ	58003.6	147	394.59		
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ					
ΦΥΛΟ	343.8	1	343.98	4.91	.03
ΣΦΑΛΜΑ	10299.8	147	70.07		